

Tartu Herbert Masingu Kool

Hindamise kord

Alus: põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010, § 29; põhikooli riiklik õppekava 06.01.2011, § 19-22; gümnaasiumi riiklik õppekava 06.01.2011, § 15-18.

1. Reguleerimisala

1.1 Käesoleva dokumendiga sätestatakse Tartu Herbert Masingu Koolis põhi- ja üldkeskharidust omandavate õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimise alused, tingimused ja kord.

1.2 Üleriigiliste tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavate eksamitööde hindamise erisused sätestatakse vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele haridusministri määrusega.

2. Hindamise alused

2.1 Hinne on meede õpilase vaimse, füüsilise, kõlbelise, sotsiaalse ja emotsionaalse arengu ning eneseteostamise suunamiseks, toetamiseks ja tagasisidestamiseks, millel on väärtushoiakuid ja –hinnanguid kujundav roll. Hinne ei ole vahend õpilase karistamiseks.

2.2 Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasisidestamine õpilasele. Hindamisel lähtutakse koostöös õpilasega püstitatud taotletavate õpiväljundite saavutamisest ning arvestatakse õpilase arengu iseärasusi, kujundava hindamise põhimõtteid ja hinde eeldatavat mõju.

2.3 Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundava hindamine keskendub õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Õpieesmärgid ja õpitulemused tuletatakse õpilase huvidest, need peavad olema lapse jaoks aktuaalsed ning tähenduslikud.

2.4 Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

2.5 Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ja tõhustada õpimotivatsiooni.

2.6 Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse tema hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

3. Viie palli süsteemis hindamine

3.1 Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral taotletavale õpitulemusele vastav.

3.2 Hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.

3.3 Hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu.

3.4 Hindega „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt taotletavale õpitulemusele vastav, kuid esineb olulisi puudusi ja vigu.

3.5 Hindega „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta taotletavale õpitulemusele.

3.6 Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 75–89%, hindega „3“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 50–74%, hindega „2“ õpilast kelle tulemus jääb vahemikku 20–49% ning hindega „1“ õpilast, kelle tulemus jääb vahemikku 0–19%.

4. Hindamine põhikoolis

4.1 Põhikoolis on hindamise roll kaasa aidata õpilase a) kasvamisele loovaks, mitmekülgseks isiksuseks, kes suudab end täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus; b) tervikliku maailmapildi, eneseteadlikkuse, õpioskuste ja väärtushoiakute kujundamisele; c) teadmiste omandamisele.

4.2 Põhikooli I kooliastmel kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut. Kokkuvõttev hinnang, mis pannakse välja hindamisperioodi vältel saadud hinnangute põhjal, esitatakse neli korda õppeaastas nii õpilasele kui ka lapsevanemale tunnistusena. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta kokkuvõtvad hinnangud viie palli süsteemi.

4.3 Põhikooli II kooliastmel hinnatakse õpilast viie palli süsteemis ja kasutatakse ka kirjeldavat sõnalist hinnangut. Ühe hindamisperioodi kokkuvõttev hinne (hindamisperioodi hinnete koondhinne) ja hinnang pannakse välja veerandipõhiselt, välja arvatud ühe nädalatunniga ainetes, kus kasutatakse kokkuvõtva hindena poolaastahinnet. Kokkuvõttev aastahinne pannakse välja veerandi- ja poolaastahinde põhjal.

4.4 Põhikooli III kooliastmel hinnatakse õpilast viie palli süsteemis. Ühe hindamisperioodi hinded koondatakse trimestrihindeks, mille põhjal pannakse välja ka aastahinne.

4.5 Põhikooli III kooliastmel võib kasutada hinnet „arvestatud“ protsessihindena.

4.6 Kui õppeperioodil on õppeaine veerandi-, trimestri- või poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“ või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

4.7 Kui hinne on jäänud välja panemata õpilase pikaajalise haiguse või mõne muu vabandava põhjuse tõttu, jäetakse tunnistusele tühik.

4.8 Õpilasele, kelle veerandi-, trimestri- või poolaastahinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem vastavalt käesolevas hindamisjuhendis sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

5. Hindamine gümnaasiumis

5.1 Gümnaasiumis on hindamise roll aidata kaasa õpilase a) iseseisvumisele ja maailmapildi kujundamisele; b) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele; c) iseseisvale õpitööle; d) koostööoskuste arendamisele; e) teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamisele.

5.2 Gümnaasiumis hinnatakse õpilast viie palli süsteemis.

5.3 Valikaineid ja vabaaineid hinnatakse hinnetega “arvestatud” ja “mittearvestatud”, mida ei võeta arvesse kooliastme koondhinde kujunemisel, v.a juhul kui koondhinne jääb kahe hindepalli vahele.

5.4 Gümnaasiumiastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

5.5 Riigieksami ainetes pannakse 12. klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

6. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

6.1 Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase a) teadmiste ja oskuste vastavust taotletavate õpiväljunditega; b) hariduslike eripäradega; c) kujundava hindamise põhimõtetega.

6.2 Õpetaja märgib töökavas enne õppeperioodi algust ära õppeperioodi vältel hinnatavate kohustuslike tööde arvu, sisu ja hindamiskriteeriumid.

6.3 Aineõpetaja kannab kontrolltöö toimumise aja Stuumiumis olevasse kontrolltööde graafikusse. Päevas on lubatud maksimaalselt üks kontrolltöö ning nädalas kokku kolm kontrolltööd. Võimalusel tuleb vältida kontrolltööde planeerimist esmaspäevale või reedele ning päeva esimesele või viimasele tunnile.

6.4 Õpilane peab põhikooli III astmel ja gümnaasiumis sooritama läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

6.5 Õpilasel peab ühe hindamisperioodi (veerandi, trimestri, kursuse või poolaasta) kokkuvõtva hinde saamiseks olema vähemalt kolm hinnet.

6.6 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga "1" ehk „nõrk“.

6.7 Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "2" ehk „puudulik“ või "1" ehk „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kümme tööpäeva.

6.8 Kui õpilane keeldub vastamast või töö üleandmisest või ei suuda tagantjärele kümne õppepäeva jooksul esitada mõjuvat põhjust töö mitteesitamisele, siis hinnatakse sooritust hindegaga „1“ ehk „nõrk“.

6.9 Kursusehinnete osakaal kooliastme koondhinde kujunemisel fikseeritakse vajadusel õppeaine ainekavades.

6.10 1.-3. kooliastmel hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumiastmel ainult käitumist.

6.11 Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

6.12 Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

6.13 Õpilaste tunnustamise ja laitmise kord on sätestatud kooli kodukorras.

7. Hindamisest teavitamine (kooli kodukorda)

7.1 Aineõpetaja ja klassijuhataja teavitavad õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest.

7.2 Õpetaja annab õpilasele tema tööst tagasisidet hiljemalt nädala jooksul. Suuremahuliste tööde korral (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) vähemalt kahe nädala jooksul.

7.3 Aineõpetaja kannab kõik hinded Stuudiumisse esimesel võimalusel.

7.4 Hinde esitatakse õpilasele põhjendatult. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

7.5 Põhikoolis teavitatakse lapsevanemat õpilase hinnete seisust Stuudiumi vahendusel kaks nädalat enne hindamisperioodi lõppu, vajadusel sagedamini. Klassijuhataja teavitab õpilase mahajäämusest ka direktsiooni.

7.6 Gümnaasiumis teavitatakse lapsevanemat õpilase hinnete seisust Stuudiumi vahendusel kolm korda aastas: oktoobrikuu 3. nädalal, detsembrikuu 4. nädalal ja märtsikuu 3. nädalal, vajadusel sagedamini. Klassijuhataja teavitab õpilase mahajäämusest ka direktsiooni. Aineõpetaja kannab väljapandud kursusehinded õpilase õpinguraamatusse.

7.7 Aineõpetaja teavitab õpilase edutusest klassijuhatajat, kes on kohustatud esimesel võimalusel lapsevanemat teavitama. Klassijuhataja märgib õpilase e-toimikusse (Digisse) kuupäeva, millal ja kuidas lapsevanemat teavitati.

7.8 Õpilased saavad klassitunnistuse iga hindamisperioodi viimasel päeval.

8. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

8.1 Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu kandmist Stuudiumisse, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava motiveeritud taotluse.

8.2 Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul alates otsuse vastuvõtmise päevast.

9. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise põhikoolis

9.1 Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.

9.2 Täiendava õppetöö rakendamise põhimõtted ning täiendavale õppetööle jätmise tingimused ja kord.

9.2.1 Õpilase täiendavale õppetööle jätmise vajaduse põhikoolis otsustab aineõpetaja ja teavitab sellest klassijuhatajat, kes esitab taotluse õppenõukogule kinnitamiseks.

9.2.2 Õppenõukogu peab õpilase täiendavale õppetööle jätmise kinnitama enne õppeperioodi lõppu.

9.2.3 Täiendavat õppetööd on võimalik sooritada õppeperioodi lõpust kuni 25. augustini aineõpetajaga kokkulepitud ajal.

9.3 Põhikoolis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, mille aastahindeks on „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.

9.4 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

9.5 Täiendavale õppetööle jäetud õpilase põhikooli lõpueksamile lubamise kohta langetab otsuse õppenõukogu.

9.6 Õppenõukogu motiveeritud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama järgmistel juhtudel: a) kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ või „nõrk“; b) kui täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

9.7 Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

9.8 Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

9.9 Õppenõukogule, milles otsustatakse õpilase täiendavale õppetööle jätmise vajaduse üle, eelneb vestlus klassijuhataja, lapsevanema, õpilase, aineõpetaja ja direksiooni esindaja osavõtul.

9.10 Punktides 9.3 ja 9.4 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

10. Täiendavale õppetööle jätmise ja võlgnevuste arvestamine gümnaasiumiastmel

10.1 Kui õpilasel on õppeperioodi lõpul „puudulikke“ või „nõrku“ kursusehindeid, siis võib talle määrata täiendava õppetöö õppeaasta lõpuni.

10.2 Esimese õppeaasta (10. klass) lõpuks ei tohi olla üle viie võlgnevuse, kusjuures üheski õppeaines ei tohi õppeaasta kokkuvõttes võlgnevuste arv ületada 50%.

10.3 Teise õppeaasta (11. klass) lõpuks ei tohi võlgnevuste arv ületada kaheksat (arvesse lähevad ka eelmiste õppeaastate võlgnevused). Üheski õppeaines ei tohi kahe õppeaasta kokkuvõttes võlgnevuste arv ületada 50%.

10.4 Kolmanda õppeaasta (12. klass) lõpuks ei tohi üheski õppeaines kolme õppeaasta kokkuvõttes võlgnevuste arv ületada 50%.

10.5 Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus, kus langetatakse otsus, kas õpilane kustutatakse õppeaasta lõpus kooli õpilaste nimekirjast või jäetakse tõendatud tervislikel põhjustel pikendatud õppetööle järgmiseks õppeperioodiks.

11. Tugiõppe korraldamine (peaks sisalduma ka kooli kodukorras)

11.1 „Puuduliku“ või „nõrga“ veerandi-, trimestri või poolaastahindega või kokkuvõtva hinnanguga õpilasele rakendab kool järgmist tugiõppe korraldust: a) aineõpetaja ettepanekul ja klassijuhataja koordineerimisel – ainealane arenguestlus, konsultatsioon, järelevastamise plaan, tugispetsialistide kaasamine, õpikeskkonna muutmine; b) õppenõukogu otsusega klassijuhataja ettepanekul – õpiabi, individuaalse õppekava koostamine, tugisikute kaasamine, alternatiivsete õppevormide rakendamine.

12. Õpilase järgmise klassi üleviimine

12.1 Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

12.2 Põhikoolis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

12.3 Alapunktis 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilasele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

12.4 Õpilaste järgmise klassi üleviimise tingimused ja kord gümnaasiumiastmel sätestatakse kooli õppekavas.

13. Kooli lõpetamine

13.1 Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö positiivsele tulemusele ning kes on sooritanud vähemalt „rahuldava“ tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

13.2 Põhikooli lõpetanuks võib täisealise õpilase või alaealise õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada õpilase:

a) kelle üks eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne on “puudulik”;

b) kellel on kahes õppeaines kummaski üks eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

13.3 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on põhikooli lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

13.4 Gümnaasiumi lõputunnistuse saab õpilane: a) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud; b) kes on sooritanud eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid positiivsele tulemusele; c) kes on sooritanud gümnaasiumi koolieksami positiivsele tulemusele; d) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö positiivsele tulemusele.